

શું છાપવું

- એક વાર, તમારા માટે: run.pdf, 1 પાન. સત્ર ચલાવતી વખતે આ હાથમાં રાખો.
- દરેક છોકરી માટે એક નકલ: sheets.pdf, 2 પાનાં. પાન ક અને પાન ખ. એટલે દરેક છોકરી માટે 2 પાનાં.
- આ છાપવાની જરૂર નથી: આ માર્ગદર્શિકાનાં પાન 5 થી 6, એટલે જવાબો. એના વિના પણ સત્ર ચાલે છે.

માર્ગદર્શિકા, મારું નામ, મારો અવાજ

જૂથ 4 થી 30 · SDG 4, 5 · ગુજરાતી આવૃત્તિ · પ્રકાશિત · AI translation from English master, Machine translation; English master by Nameet Potnis

આ આવૃત્તિ વિશે. આ આવૃત્તિ અંગ્રેજી સંચમાંથી કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) વડે અનુવાદ કરવામાં આવી છે. એમાં ભૂલો હોઈ શકે છે. કંઈ સુધારવા જેવું લાગે, કે બીજી રીતે કહેવા જેવું લાગે, તો hello@potnis.org પર લખો — અમે એ સુધારી દઈશું.

About this edition. This edition was translated from the English pack with AI. It may contain mistakes. Write to hello@potnis.org if something should be fixed or said differently — we will update it.

વર્ગમાં જતાં પહેલાં

- તેણે જે રીતે નામ કહ્યું હોય, એ જ રીતે પાછું બોલો. છોકરી પોતાનું નામ જેમ બોલે છે, એ ક્યારેય સુધારશો નહીં.
- કોઈ આવે એ પહેલાં દરેક છોકરી માટે એક A4 પાન વચ્ચેથી ફાડીને નામ-કાર્ડ તૈયાર કરી રાખો.
- આશરે 20થી વધુ છોકરીઓ હોય તો 60 મિનિટની આવૃત્તિ જોડીમાં ચલાવો: આખું સત્ર એના પર ટકે છે કે તે લખતી હોય ત્યારે તમે દરેક છોકરી પાસે એક વાર પહોંચો.
- જોડણી આજનું કામ નથી. તે જેમ સાંભળે છે, એમ સ્વીકારો.
- કાપવાનું કામ તમે કરો, કે તે લીટી પર ફાડે. બાળકોની કાતર તમે પડખે હો ત્યારે જ.

આ ઘરે એક વાર વાંચી લો. વર્ગમાં તમારે ફક્ત સત્રનું પાન જોઈશે. અહીં "તમે" લખ્યું હોય ત્યાં એનો અર્થ છે સત્ર ચલાવનાર કોઈ પણ: શિક્ષિકા, સ્વયંસેવક, મોટી બહેન.

આ કોના માટે છે

- **4થી 7 વર્ષ માટે.** મોટા ભાગની છોકરીઓ હજી વાંચતી નહીં હોય, અને એ અપેક્ષિત છે.
- **વાંચન અને લેખન.**
- **જૂથનું માપ.** 4થી 30 છોકરીઓ. આશરે 20થી વધુ હોય તો 60 મિનિટની આવૃત્તિ ચલાવો અને છોકરીઓને જોડીમાં બેસાડો, કારણ કે આખું સત્ર એના પર ટકે છે કે તે લખતી હોય ત્યારે તમે દરેક છોકરી પાસે એક વાર પહોંચો.
- **એક વર્ગમાં અલગ અલગ સ્તર.** એક જ પ્રવૃત્તિ આખી રેન્જ સંભાળી લે છે. જે છોકરી હજી અક્ષર પાડી શકતી નથી તે તમારા નમૂના પર પોતાનું નામ દોરે, કે ફાડેલા કાગળના અક્ષરોથી નામ બનાવે અને પછી દોરે. જે છોકરી સહેલાઈથી

પોતાનું નામ લખી લે છે તે એક વાર લખે, પછી આખું નામ લખે, પછી પોતાના વિશે બીજું વાક્ય ઉમેરે. કોઈને અલગ પાન આપવાનું નથી.

તમને શું જોઈશે

- બાળકોનાં પાન માટે દરેક છોકરી માટે એક કાગળ
- નામ-કાર્ડ માટે દરેક છોકરી માટે અડધું પાન, એક A4 વચ્ચેથી ફાડીને બનાવેલું
- દરેક છોકરી માટે એક પેન્સિલ, કે બે જણ વચ્ચે એક
- **મફત અને ઔચિત્ક:** શરૂઆતના વર્તુળમાં ફેરવવા માટે કાગળનો એક ડૂયો, અને નામ-કાર્ડ ટાંગવા માટે દોરી કે ખાલી દીવાલ
- **અહીં કશામાં પૈસા લાગતા નથી.**

સત્ર આ રીતે કેમ ગોઠવ્યું છે

પેન્સિલ પહેલાં વર્તુળ આવે છે. જે છોકરીએ આખા જૂથ સામે પોતાનું નામ મોટેથી બોલી લીધું હોય, તેની પાસે લખતી વખતે ગુમાવવાનું ઓછું રહે છે. બીજો ફેરો, આજે કેવું લાગે છે એનો એક શબ્દ, જાણીજોઈને ટૂંકો રાખ્યો છે: એ એક જ શબ્દ માગે છે, અને એની ના પાડનારી લગભગ કોઈ નથી.

તેણે જે રીતે નામ કહ્યું હોય, એ જ રીતે પાછું બોલો. આખા સત્રમાં આ એક જ સૌથી મહત્ત્વની વાત છે. તમને ખોટું સંભળાય તો એક વાર, ધીમેથી, તેને પૂછી લો અને આગળ ચાલો. છોકરી પોતાનું નામ જેમ બોલે છે, એ ક્યારેય સુધારશો નહીં.

વાક્યો પહેલાં તમે જાતે ભરો, બે વાર. છોકરી જે સાંભળે છે એના આકારની નકલ કરે છે. પોતાના વિશે સામાન્ય સાચી વાતો વાપરો, પ્રખ્યાત માણસોની નહીં — નહીંતર પાછા પ્રખ્યાત માણસો જ આવશે. પછી જે છોકરીએ પ્રયત્ન કર્યો તેને વખાણો, જે વાક્ય સૌથી સરસ નીકળ્યું તેને નહીં.

તે લખતી હોય ત્યારે તમે દરેક છોકરી પાસે એક વાર પહોંચો. વર્ગમાં ફરીને માર્યો એ એક ફેરો જ એવી જગ્યા છે જ્યાં તમે એ છોકરીને પકડી પાડો જેણે શરૂ પણ કર્યું નથી, અને એટલા માટે 45 મિનિટની આવૃત્તિ છે. 30 મિનિટની આવૃત્તિમાં આશરે બારથી મોટા જૂથમાં તમે એ કરી શકશો નહીં.

જોડણી આજનું કામ નથી. તે જેમ સાંભળે છે, એમ જોડણી સ્વીકારો, કંઈ બોલ્યા વગર. તે જાતે કહે તો જ જોડણી સુધારો. આ ઉંમરે ઊંઘો અક્ષર સામાન્ય છે. નોંધી રાખો, આવતા સત્રમાં કહો, આજે આગળ ચાલો.

બધાં કંઈક હાથમાં લઈને જાય છે. નામ-કાર્ડ એ જ મુદ્દો છે. દરેક છોકરી પોતાના હાથે બનાવેલું, પોતાનું નામ લખેલું કાર્ડ લઈને જાય છે, અને તમે એ મોટેથી કહો છો.

"અમે તમને સાંભળીએ છીએ." દરેક વખત સંભળાવ્યા પછી આખું જૂથ સાથે આ બોલે, જેથી તેણે શું વાંચ્યું એના પર કોઈ છોકરીનું માપ ન નીકળે. વાંચવું, ઊંચું કરીને દેખાડવું, કે તમને વાંચવા દેવું — ત્રણેય સંભળાવવા બરાબર છે.

બધાંને સાથે લેવા

જે છોકરી હજી વાંચી શકતી નથી. આ સત્રમાં કશામાં તેને વાંચવું પડતું નથી. દરેક વાક્ય લખાય એ પહેલાં મોટેથી બોલાય છે, અને તે દરેક ભાગ મોઢે કહીને, ચિત્ર દોરીને, કે નમૂના પર દોરીને પૂરો કરી શકે છે. તેના કાર્ડ પર તેનું નામ હળવેથી લખી આપો જેથી તે ઉપર દોરે, કે તેને ક્રમમાં ગોઠવવા માટે કાગળના અક્ષરો ફાડી આપો અને પછી તે નકલ કરે. તે બીજા બધાં જેવું જ કાર્ડ લઈને પૂરું કરે છે, અને તમે એ મોટેથી કહો છો.

જે છોકરી મોડી આવે. નામ ખબર હોય તો નામથી બોલાવો, બેસાડો, અને વર્ગ જે પગલે પહોંચ્યો હોય તે છતાં તેને નામ-કાર્ડ આપીને લખવાના પગલેથી શરૂ કરાવો. જૂથને પાછું ન વાળો, અને તેને મોડી કેમ છે એ ન પૂછો. બીજાં લખતાં હોય ત્યારે એક વાક્યમાં તેને સાથે લઈ લો: "આપણે આપણાં નામ લખીએ છીએ, પછી આપણા વિશે એક સાચી વાત." સંભળાવવાના સમયે આવે તો પણ તે કાર્ડ બનાવે, અને આવતી વાર સંભળાવે.

વર્ગમાં છોકરાઓ. તે એ જ પ્રવૃત્તિઓ અને એ જ પાન કરે છે. અલગ ટ્રેક ન ચલાવો અને કોઈને બહાર ન કાઢો. તમારે જોવાનું છે સંભળાવવાનું વર્તુળ, કારણ કે તમે છૂટ આપો તો છોકરાઓ અને હિંમતવાળી છોકરીઓ એ પહેલાં ભરી દેશે. એક જ નિયમ વાપરો, સંભળાવવાની શરૂઆતમાં એક વાર કહેલો અને બધાં પર સરખો લાગુ: જે બધાંને બોલવું હોય તે એક વાર બોલી ન લે ત્યાં સુધી કોઈ બીજી વાર બોલશે નહીં.

બીજી બે વાતો જે ઊભી થાય છે. કોઈ છોકરી હાજરીપત્રકના નામને બદલે ઘરે જે નામે બોલાવાય છે તે લખે, તો આજ માટે એ જ તેનું નામ છે; બીજું નામ પછી ઉમેરવાનું તે ઇચ્છે તો જ પૂછો. જૂથની ઘરની ભાષા ગુજરાતી ન હોય તો વર્તુળ અને બોલાતાં વાક્યો ઘરની ભાષામાં ચલાવો, પછી લખતી વખતે એ જ વાક્યોને ગુજરાતીમાં જોડી આપો.

જો ખોટું પડે તો

વર્તુળમાં કોઈ પહેલું બોલવા તૈયાર નથી. એની વાટ ન જુઓ, કારણ કે ચુપકીદી જામી જાય છે. તમારું વાક્ય બીજી વાર ભરો, કંઈક સામાન્ય અને થોડું હસવા જેવું, પછી આખા વર્ગને પૂછવાને બદલે પડખે બેઠેલી છોકરીને સીધું એ વાક્ય પૂછો. વર્તુળમાં ક્રમે બીજી બે છોકરીઓ લો, પછી એને સ્વયંસેવક માટે ખોલી દો. વર્ગ ઠંડો હોય ત્યારે નિમંત્રણ કરતાં દિશા ચાલે છે.

અડધું જૂથ બે મિનિટમાં પૂરું કરી દે છે અને બાકીનાંએ શરૂ પણ કર્યું નથી. એક વર્ગમાં અલગ અલગ સ્તર હોય ત્યારે નાની ઉંમરના જૂથનો આ સામાન્ય આકાર છે, સત્રની ખામી નથી. ઝડપથી પૂરું કરનારીઓને માગે એ પહેલાં આગળનું કામ આપી દો: કાર્ડની પાછળ યાદથી ફરી નામ લખો, પછી આખું નામ, પછી બીજું સાચું વાક્ય. પછી તેમનો ઉપયોગ કરો. જેનું પૂરું થઈ ગયું હોય તે છોકરી જે હજી કામ કરે છે તેને એક વાક્ય મોટેથી વાંચી સંભળાવી શકે. એથી તમને એ મિનિટો મળે છે જે શરૂ ન કરનારી છોકરીઓ પાસે પહોંચવા જોઈએ.

એને પોતાના વર્ગ માટે બદલવું

નામ, ખાવાની વસ્તુઓ અને જગ્યાઓ બદલીને તમારા વર્ગની છોકરીઓ ઓળખે એવાં કરો. લાઇસન્સ એ માટે જ છે.

- ઉદાહરણમાં આવતું નામ: તમારા વર્ગની છોકરી ઓળખે એવું નામ વાપરો.
- જગ્યા, જેમ કે બજાર: સૌથી નજીકની એના જેવી જગ્યા વાપરો.
- ઘરની ભાષા: બોલાતા ભાગ એમાં ચલાવો, પછી કાગળ પર ગુજરાતીમાં જોડી આપો.

એને ટૂંકું કે લાંબું ચલાવવું

30 મિનિટ. 0થી 4 નામનું વર્તુળ, 4થી 10 મોટેથી બોલવું, 10થી 20 મારું નામ લખવું, 20થી 27 મારું વાક્ય, 27થી 30 સંભળાવવું અને સમાપન. લખવાના પગલા માટે 10 મિનિટ હોય ત્યારે મોટા ભાગની છોકરીઓને નામ પર ત્રણને બદલે એક જ ધ્યાનભર્યો ફેરો મળે છે, અને આશરે બારથી મોટા જૂથમાં તમે દરેક છોકરી પાસે અલગ પહોંચી શકશો નહીં. બની શકે તો 45 ચલાવો.

45 મિનિટ. સત્રના પાન પરની ઘડિયાળ.

60 મિનિટ. 0થી 6 નામનું વર્તુળ, 6થી 18 મોટેથી બોલવું, 18થી 36 મારું નામ લખવું, 36થી 50 મારું વાક્ય, 50થી 60 સંભળાવવું અને સમાપન. વાક્યના પગલામાં છોકરીઓ જોડીમાં કામ કરે, અને દરેક પોતાના વિશે તેમ જ પોતાની જોડીદાર વિશે એક લીટી લખે. છેલ્લું સંભળાવવાનું એટલું લાંબું છે કે જે દરેક છોકરીને બોલવું હોય તે બોલી શકે.

એને સલામત રાખવું

આ સત્રમાં એક કાર્ડ કાપવાનું આવે છે. ચાર અને પાંચ વર્ષની છોકરીઓ સાથે કાપવાનું કામ તમે કરો, કે તે ટપકાંવાળી લીટી પર ફાડે — એ પણ એટલું જ સારું ચાલે છે. બાળકોની કાતર તમે પડખે હો ત્યારે જ, અને તેનું કામ પૂરું થાય એ જ ઘડીએ કાતર તમારા હાથમાં પાછી આવે.

CC BY 4.0 · Potnis Family / potnis.org. અંગ્રેજીમાં લખાણ અને સંપાદન: નમીત પોટનીસ. શ્રેય આપીને નકલ કરો, છાપો, બદલો અને વહેંચો.

જવાબો અને સત્ર ચલાવવાની સૂચનાઓ

જવાબો અને શું કહેવું, મારું નામ, મારો અવાજ

આ આવૃત્તિ વિશે. આ આવૃત્તિ અંગ્રેજી સંચમાંથી કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) વડે અનુવાદ કરવામાં આવી છે. એમાં ભૂલો હોઈ શકે છે. કંઈ સુધારવા જેવું લાગે, કે બીજી રીતે કહેવા જેવું લાગે, તો hello@potnis.org પર લખો — અમે એ સુધારી દઈશું.

About this edition. This edition was translated from the English pack with AI. It may contain mistakes. Write to hello@potnis.org if something should be fixed or said differently — we will update it.

જવાબો

આ સંચમાં એક પણ બાંધેલો સાચો જવાબ નથી. છોકરી જે નામ પોતાનું કહે એ સ્વીકારો, અને તેના માટે જે સાચું હોય એવું કોઈ પણ વાક્ય સ્વીકારો.

પાન સામે જોતાં પહેલાં બે વાત જાણી રાખવા જેવી છે:

- આ ઉંમરે ઊંઘો અક્ષર સામાન્ય છે, થંભી જવા જેવી ભૂલ નથી. નોંધી રાખો, આવતા સત્રમાં તેને કહો, આજે આગળ ચાલો.
- તે જેમ સાંભળે છે એમ લખેલી જોડણીનો અર્થ છે કે છોકરી લખે છે, છોકરી હારી નથી. તે જાતે સુધારવા ન કહે ત્યાં સુધી એને અડશો નહીં.

તમને શું દેખાઈ શકે

પાન પર જે છે	એના પછી શું આપવું
ફક્ત એક નામ, કે એક નામ અને એક ચિત્ર	નામ તેને પાછું બોલો, પછી "મને _____ ગમે છે" વાક્ય મોટેથી વાંચીને તેને મોઢે જવાબ આપવા કહો. તે ઇચ્છે તો તેનો જવાબ નામ નીચે લખી આપો, પછી તે એના ઉપર દોરે.
એક નામ અને એક ટૂંકું વાક્ય, જેમ કે "મને ક્રિકેટ ગમે છે"	એના વિશે એક પ્રશ્ન પૂછો: "બીજું શું?" પછી બીજી સાચી વાત માટેની ખાલી લીટી દેખાડો.
એક નામ, બે કે વધુ વાક્યો, જોડણી લગભગ બરાબર	તેને આખું નામ લખવા કહો, પછી પડખે બેઠેલી છોકરી વિશે એક લીટી લખવા કહો.

જ્યાં અટકી જાય

જે થાય	જે કહેવું કે કરવું
"મને શું કહેવું એ ખબર નથી"	ચાર વાત મોટેથી કહી દો અને તેને પસંદ કરવા દો: મદદ કરવી, રમવું, દોડવું, ગાવું. પછી તેની પસંદ કરેલી વાતને આખું વાક્ય બનાવીને તેને પાછી બોલો, જેથી લખતાં પહેલાં તે એક વાર સાંભળી શકે.
તે વર્તુળમાં સંભળાવવા નથી માગતી	તે કંઈ બોલ્યા વગર ફક્ત કાગળ ઊંચો કરીને દેખાડી શકે, કે તે હા કહે તો તમે વાંચી આપો. બંને સંભળાવવા બરાબર છે. જે છોકરીએ હાથ ઊંચો ન કર્યો હોય, તેનું નામ ક્યારેય ન બોલાવો.
તે ગુજરાતી લિપિ સિવાયની બીજી લિપિમાં લખે	એ જ તેનું નામ છે, બરાબર લખેલું. વખાણો, કાર્ડ રાખી લો, અને તે જાતે કહે તો જ પડખે ગુજરાતી રૂપ લખી આપો. બીજી લિપિઓની આવૃત્તિઓ પણ આવી રહી છે; આ ગુજરાતી આવૃત્તિ છે.
તે કહે છે કે તેનું નામ ખોટું છે, કે હાજરીપત્રકનું નામ તે વાપરે છે એ નામ નથી	તે જે નામ વાપરે છે એ આજે વાપરો. બીજું નામ પછી કાર્ડ પર ઉમેરવાનું પૂછો, અને તે ઇચ્છે તો જ.
તે ત્રણ મિનિટમાં બધું પૂરું કરી દે છે	યાદથી આખું નામ, પછી પોતાની જોડીદાર વિશે એક લીટી. પછી તે જે છોકરી હજી કામ કરે છે તેને એક વાક્ય મોટેથી વાંચી સંભળાવે.

સત્ર પછી

નામ-કાર્ડ સાચવી રાખો, ફાઇલમાં કે દીવાલ પર. પછીનું વાંચન અને લેખનનું સત્ર "પડખે બેઠેલી જણને તમારું નામ-કાર્ડ વાંચી સંભળાવો" એમ કહીને શરૂ કરી શકાય. એમાં એક મિનિટ જાય છે અને બીજું કંઈ શરૂ થાય એ પહેલાં દરેક છોકરીને એક જીત મળે છે.